

Sateenkaariperheet ry

Vahvistettu vuosikokouksessa 5.2.2011

1. Johdanto	2
2. Yhdistyksen yhteiskunnalliset tavoitteet.....	3
Tavoitetilan kuvaus (pitkän aikavälin tavoitteet)	3
Nykytilan kuvaus.....	3
Yhteiskunnalliset tavoitteet vuodelle 2011	4
Poliittiset tavoitteet 2010–2015-asiakirja	4
3. Toimintaympäristöt	5
Jäsenet ja muut perheet.....	5
Yhteiskunnallinen vaikuttaminen	5
Yhteistyöverkostot.....	6
Kansainvälinen toiminta	6
4. Talous ja toiminnan laajentuvat puitteet	7
5. Hallinto	7
6. Henkilöstö.....	7
7. Viestintä.....	8
Ulkoinen viestintä.....	8
Sisäinen viestintä	8
8. Asiantuntijuuden kehittäminen.....	9
9. Kehittämisen- ja julkaisutoiminta.....	9
10. Koulutus.....	9
11. Vertais- ja tukitoiminta.....	10
12. Leiritoiminta	11

1. Johdanto

Sateenkaariperheet ry on lastensuojelu- ja perhejärjestö, joka tekee

- Ihmisoikeustyötä
- Perhepolitiikan kehittämistyötä
- Lapsi-, perhe- ja nuorisotyötä
- Sosiaali-, terveys- ja koulutuspalveluiden kehittämistyötä
- Moninaisuuskasvatustyötä

Sateenkaariperheet ry kuuluu jäsenenä Lastensuojelun Keskusliittoon, Setaan ja Ilga-Europeen (International lesbian, gay, bisexual, transgender and intersex association)

Yhdistyksen tarkoituksena on sääntöjensä mukaan toimia Suomen sateenkaariperheiden lasten ja vanhempien ja perhettä suunnittelevien sekä vanhemmuudesta, huoltajuudesta ja kasvattajuudesta kiinnostuneiden ihmisten kontaktifoorumina, tukiryhmänä, oikeuksien puolustajana, tiedonvälittäjänä ja edunvalvojana.

Yhdistyksen tavoitteena on laajentaa ns. perinteistä perhekäsitystä. Perhe-käsitteen tulisi kattaa enemmän siitä moninaisuudesta, joka todellisuudessa on olemassa. Tavoitteena on vaikuttaa yhteiskunnalliseen päätöksentekoon silloin, kun käsiteltävänä on sateenkaariperheitä koskevia asioita. Ajatuksena on myös välittää asiallista ja paikkansapitävää tietoa koskien lesbo-, bi-, trans- ja homovanhempia ja heidän perheitään.

Vuosina 2006–2008 Seta ry:ssä toimi Sateenkaariperhetyön projekti RAY:n avustuksella. Hankkeen aikana tuotettiin tutkimusraportti sateenkaariperheiden palvelukokemuksista ja yhteiskunnallisesta asemasta. Tähän viitataan toimintasuunnitelmassa sanalla raportti. Tutkimuksen ja tehdyn palveluiden kehittämistyön tuloksena loppuvuodesta 2008 julkaistiin teos Sateenkaariperheet ja hyvinvointi – Käsikirja lasten ja perheiden kanssa työskenteleville. Tähän viitataan sanalla käsikirja.

2. Yhdistyksen yhteiskunnalliset tavoitteet

Tavoitetilan kuvaus (pitkän aikavälin tavoitteet)

Sateenkaariperheet ry pitkän aikavälin tavoitteena on edistää suomalaisen yhteiskunnan kehitystä sellaiseen suuntaan, jossa kaikkia perheitä pyritään tukemaan heidän tarpeidensa mukaan riippumatta heidän perheensä kokoonpanosta tai muodosta. Sateenkaariperheiden osalta tämä tavoite konkretisoituu ainakin seuraavilla tavoilla.

- Suomalainen yhteiskunta ja kulttuuri arvostavat kunkin perheen yksilöllistä perhe-elämää
- Jokaisen lapsen kasvua, perheen vanhemmuutta ja parin parisuhdetta tuetaan
- Suomalainen lainsäädäntö huomioi sateenkaariperheet yhdenvertaisesti oikeuksissa, velvollisuuksissa ja etuuksissa
- Lainsäätäjä huomioi perheiden moninaisuuden aina uutta lakia säätäessään
- Valtiovallalla on tarkkaa ja pitkäaikaista tutkimustietoa sateenkaariperheiden hyvinvoinnista ja tarpeista
- Sateenkaariperheiden hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta seurataan ja edistetään koordinoitusti valtiovallan toimesta osana jatkuvaa ja hyvin resursoitua valtion seksuaali- ja sukupuolivähemmistöpolitiikkaa
- Sateenkaariperheiden yhdenvertaisuutta valvoo siihen nimetty viranomainen
- Seksuaalisen suuntautumisen, sukupuolen ja perheiden moninaisuutta esiin tuovaa moninaisuuskasvatusta tehdään julkisen ja kolmannen sektorin yhteistyönä
- Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen hyvinvoinnin ja oikeuksien edistämistä ei ole jätetty muutaman pienen järjestön vastuulle vaan sitä tehdään koordinoitusti julkishallinnon ja hyvin resursoitun ja laaja-alaisen kolmannen sektorin toimesta.
- Julkisessa keskustelussa sateenkaariperheistä puhutaan asiallisesti
- Sateenkaariperheet ry on aktiivinen järjestö, joka jatkaa vaikuttamistyötään perhepolitiikassa, ja jolla on resursseja osallistua lastensuojelun kehitystyöhön ja kohderyhmän perheiden neuvonta- ja kuntouttavaan työhön.

Nykytilan kuvaus

- Sateenkaariperheissä elää tuhansia lapsia ja määrä on jatkuvassa kasvussa (ks. raportti). Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluu yhtä paljon ihmisiä kuin suomenruotsalaiseen vähemmistöön.
- Tästä huolimatta julkishallinnolla ei ole minkäänlaista seksuaali- ja sukupuolivähemmistöpolitiikkaa
- Tutkimukseen, kehittämiseen, kulttuuriseen toimintaan ja edunvalvontaan ei ole asetettu mitään julkisia resursseja (vrt. mikä muu tahansa vähemmistö)
- Valtiovalta tukee Raha-automaattiyhdistyksen kautta Seta ry:tä, jonka muutaman työntekijän ja vapaaehtoisten harteille on vieritetty vastuu kaikista niistä tehtävistä, joita muiden vähemmistöjen kohdalla hoitaa laaja rintama julkisen ja kolmannen sektorin toimijoita.
- Sateenkaariperheiden perhesuhteet ovat edelleen pitkälti juridisesti turvattomia esimerkiksi useamman kuin kahden vanhemman perheissä
- Kaikilla sateenkaariperheiden lapsilla ei ole tapaamisoikeutta tosiasiallisiin vanhempiinsa
- Sateenkaariperheiden perhevapaat ovat suurimmalta osin uudistamatta
- Sateenkaariperheet eivät käytä perhepalveluita samassa määrin kuin muu väestö (ks. raportti)
- Erityisesti erotilanteissa sateenkaariperheiden lapsen ja vanhemmat jäävät suurimmaksi osaksi palvelujärjestelmän ja monen perheen tilanteessa myös lainsäädännön suojan ulkopuolelle.

Yhteiskunnalliset tavoitteet vuodelle 2011

- Vaikutetaan Suomen seuraavaan hallitusohjelmaan yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa niin, että mahdollisimman moni yhdistyksen poliittisista tavoitteista voisi toteutua hallituskauden aikana.
- Kerätään tieto kansanedustajiksi valittujen lupauksista ja vaalikonevastauksista ja sitoututetaan valitut kansanedustajat vaalilupauksiinsa.
- Edistetään mahdollisen politiikkaohjelman nopeaa liikkeelle lähtöä ja varmistetaan, että yhdistys on mukana tehtävässä työssä.
- Vaikutetaan yleisen avioliittolain sisältöön ja sen siirtymäaikasäännöksiin. Pidetään yllä keskustelua niistä sateenkaariperheiden haasteista, joita yleinen avioliittolaki ei ratkaise
- Seurataan perhevapaatyöryhmän työskentelyä, lausutaan lausuntokierroksilla ja pyritään vaikuttamaan prosessiin yhteistyökumppanien ja julkisen keskustelun kautta
- Seurataan uuden (mahdollisen) yhdenvertaisuuslain täytäntöönpanoa ja varmistetaan, että valtuutetulla on riittävä tietämys sateenkaariperheiden tilanteesta
- Lausutaan adoptiolain uudistamista pohtivan työryhmän esityksestä ja pyritään vaikuttamaan siihen, että eduskuntaan tuotavassa esityksessä on huomioitu perheiden moninaisuus mahdollisimman hyvin. Käydään asiasta julkista keskustelua.
- Etsitään yhteistyökumppaneiden verkosto tapaamisoikeuslainsäädännön laajentamisen puolesta
- Jatketaan keskustelua Kelan kanssa hedelmöityshoitojen korvauksista ja perhevapaalainsäädännön soveltamisesta käytännön etuuspäätöksissä
- Ollaan mukana perustamassa NELFA-järjestöä yhdessä 17 eurooppalaisen sisarjärjestön kanssa vuoden 2011 aikana (Network of European LGBT Families Associations)
- Vaikutetaan Euroopan Unionin vapaan liikkuvuuden esteisiin sateenkaariperheillä sekä seurataan EU:n ja Euroopan neuvoston homofobian vastaisten ohjelmien etenemistä, jotta niissä huomioitaisiin sateenkaariperheiden turvaton asema useassa Euroopan maassa

Poliittiset tavoitteet 2010–2015-asiakirja

Sateenkaariperheet ry:n vuosikokous vahvisti 13.2.2010 yhdistyksen poliittiset tavoitteet vuosille 2010–2015. Tavoitteet tiivistyvät kymmeneksi kohdaksi, joiden tarkempi kuvaus löytyy tavoiteohjelma-asiakirjasta.

- Perhevapaat ja -etuudet tasapuolisiksi
- Yhdenvertainen avioliitto
- Samaa sukupuolta olevien avoparien lapsiperheet otettava huomioon lainsäädäntöä kehitettäessä
- Tapaamisoikeus voitava harkita kaikissa tilanteissa
- Useamman vanhemman juridinen vanhemmuus mahdollistettava
- Äitiysolettama luovutettuja sukusoluja hedelmöityshoidoissa käyttäneillä naispareilla
- Trans-ihmisten lapsiperhe-elämän haasteita purettava
- Uuden adoptiolain katsottava tulevaisuuteen
- Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöpolitiikka sekä vähemmistövaltuutettu
- Kaikkien perheiden Eurooppa

3. Toimintaympäristöt

Jäsenet ja muut perheet

Sateenkaariperheet ry:n jäsenmäärä oli 585 jäsentä syyskuussa 2010. Toimintansa kautta yhdistys tavoittaa satoja henkilöitä, jotka eivät ole yhdistyksen jäseniä. Yhdistyksen keskustelufoorumille on kirjautunut yli tuhat henkeä. Sateenkaariperheet ovat keskittyneet suurempiin kaupunkeihin seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen tavalliseen tapaan, mutta perheitä elää kaikkialla Suomessa (ks. raportti). Sateenkaariperheillä on säännöllisiä ryhmätapaamisia seitsemällä paikkakunnalla. Leirejä on järjestetty jo yli kymmenellä paikkakunnalla kautta Suomen.

Suurin osa jäsenistöstä ja palveluita käyttävistä muista vanhemmista on naisia. Miehiä tavoitetaan kuitenkin erityisesti miehille kohdennetulla toiminnalla. Jäsenistössä painottuvat myös pienten lasten perheet ja perheet, joiden lapset eivät ole syntyneet heterosuhteessa. Vanhempien lasten perheitä pyritään tavoittamaan varhaisnuorten ja nuorten oman toiminnan kautta. Leirien ja tapaamisten ohjelmaa pyritään vaihtelemaan niin, että monenlaiset erilaiset sateenkaariperheet saisivat jotain tapahtumista itselleen.

Kohderyhmän tavoittamisessa Sateenkaariperheet ry pyrkii erityisesti kasvattamaan varhaisnuorille ja nuorille suunnattua toimintaa sekä lisäämään isovanhempien ja muiden omaisten huomioimista.

Yhteiskunnallinen vaikuttaminen

Yhteiskunnallisiin uudistuksiin pyritään osallistumalla poliittiseen keskusteluun, lainvalmisteluun sekä perhepalveluiden kehittämiseen. Erityisen arvokasta tässä työssä on ollut verkostoituminen.

Sateenkaariperheet ry on mukana yhteiskunnallisessa vaikuttamistyössä yhä useammin kutsutun lausujan asemassa lainsäädäntötyössä. Ministeriöiden työryhmien, toimikuntien ja eduskunnan valiokuntien työskentelyyn tarvitaan sateenkaariperheiden asiantuntemusta nykyään aina kun säädetään mitä tahansa perhepolitiikkaan liittyvää lainsäädäntöä. Aiemmin sateenkaariperheitä koskevat lausunnot pyydettiin Seta ry:ltä, mutta asiantuntemuksen keräännyttyä nimenomaan Sateenkaariperheet ry:hyn, lainsäätäjän kutsuu lausujaksi usein nimenomaan Sateenkaariperheet. Yhä useammin Sateenkaariperheet ry myös lausuu yhdessä yhteistyöverkostonsa, Monimuotoiset perheet -verkoston kanssa. Tällä hetkellä tärkeimpiä lainsäädäntöhankkeita, joissa Sateenkaariperheet ry on mukana, ovat perhevapaalainsäädännön kokonaisuudistus ja adoptiolainsäädännön kokonaisuudistus.

Sateenkaariperheet ry pyrkii poliittiseen vaikuttamiseen myös aktiivisesti. Yksin ja yhdessä Monimuotoiset perheet -verkoston kanssa tehdään kannanottoja perhepoliittisista uudistustarpeista. Nostetaan yhteiskunnallisia ongelmia keskusteluun. Yhdistys on aina toiminut aktiivisesti median suuntaan ja julkinen keskustelu jatkuu myös vuonna 2011. Vuoden 2011 yhteiskunnallisen vaikuttamistyön keskiössä on eduskuntavaalit ja niiden yhteydessä tehtävä työ yhdistyksen poliittisten tavoitteiden edistämiseksi. Hallitusohjelman sisältöön pyritään vaikuttamaan aktiivisesti sidosryhmien kanssa ja yhdessä. Vaikutetaan vaalikoneiden kysymyksiin, osallistutaan vaalipaneelien järjestämiseen sidosryhmien kanssa ja toimitaan aktiivisesti mediassa.

Yhteistyöverkostot

Vuonna 2011 kehitetään hyvin alkanutta yhteistyötä Moninaiset perheet -verkoston kanssa. Keväällä järjestetään ainakin yksi perheaiheinen vaalipaneeli. Verkosto kokoontuu vähintään kaksi kertaa toimintavuoden aikana koko päivän kehittämisspäiville. Verkoston yhteisille vaaliohjelmatavoitteille haetaan julkisuutta ja sitä viedään ehdokkaiden tietoisuuteen. Uudelle eduskunnalle järjestetään seminaari eduskunnan tiloissa monimuotoisten perheiden tarpeista. Verkosto aloittaa yhteisen vision ja yhteisten tavoitteiden työstämisen vuoden 2011 aikana.

Perhejärjestöjen Yhteistyöfoorumin järjestöjen kanssa järjestetään 3.-4.3.2010 perheiden moninaisuutta käsittelevä järjestöjen keskinäinen seminaari. Seminaarissa tavoitellaan koko perhejärjestökentän yhteisiä tavoitteita ja haistellaan perhetyön ja -politiikan uusimpia tuulia ja haasteita. Yhdistyksen puheenjohtaja osallistuu kahden työpajan järjestelyihin. Yhteistyöfoorumi kokoontuu vuoden aikana ainakin kaksi kertaa tämän lisäksi. Tapaamisissa pohditaan jotain ajankohtaista perheteemaista aihetta. Yhteistyöfoorumin työskentelyssä korostuu järjestöjen keskinäinen pohdinta ja ideointi.

Väestöliiton kanssa yhteistyössä käynnistetään vuoden 2011 aikana Perhenetti -hanke, jolle on myönnetty RAY:n avustusta. Hankkeessa kehitellään perheille tukipalveluita nettiin. Palvelusta on mahdollista saada asiantuntija-apua ja ohjattua vertaisapua myös monimuotoisille perheille. Osana hanketta Sateenkaariperheet ry:lle tulee vuoden 2012 aikana osa-aikainen työntekijäresurssi, jolla toteutetaan sateenkaariperheiden neuvontaa ja tukea. (Ks. hankkeen toimintasuunnitelma Väestöliiton hakemuksessa)

Lastensuojelun Keskusliiton EroNeuvo -hankkeen kanssa tehdään yhteistyötä toimitettaessa materiaalia eroaville tai eron uhan alla eläville sateenkaariperheille. Kehitystyölle on saatu Seta-säätiön apuraha vuonna 2010. Muita yhdistyksen tärkeimpiä yhteistyökumppaneita ovat perhe- ja lastensuojelujärjestöt, ev.-lut. kirkon lapsi- ja perhetyö, puolueet, THL, STM, SM, UM ja OPM sekä useiden kuntien lapsi- ja perhetyö, joihin pidetään aktiivista yhteyttä.

Seta ry:n kanssa tehdään yhteistyötä ennen kaikkea yhteiskunnallisessa vaikuttamistyössä ja tiedottamisessa. Osallistutaan Setan kokouksiin ja jäsenjärjestöille suunnattuihin tapahtumiin ja koulutuksiin.

Kansainvälinen toiminta

Toimitaan aktiivisesti Euroopan sateenkaariperheyhdistysten yhteistyöfoorumissa NELFAssa. Osallistutaan verkoston virallistamiskokoukseen Brysselissä vuoden 2011 aikana. Liitytään virallistetun yhdistyksen jäseneksi. Asetetaan ehdokas yhdistyksen hallitukseen. Osallistutaan yhdistyksen hallituksen kokouksiin aktiivisesti. Ollaan mukana luomassa yhdistykselle toiminnan edellytyksiä Brysselissä. Osallistutaan seuraavan konferenssin 2012 valmisteluihin.

Toimitaan aktiivisesti Ilga-Europessa. Tehdään yhteistyötä Ilga-Europen perhetoiminnan kanssa. Osallistutaan Ilga-Europen vuosikokoukseen Torinossa lokakuussa 2011.

Osallistutaan tarpeen mukaan esimerkiksi Ilgan, EUn, Euroopan Neuvoston, Family Platformin, Social Platformin ja ASEMin kansainvälisiin konferensseihin ja kokouksiin. Näiden kanssa on tehty yhteistyötä jo aikaisempina vuosina. Kansainvälistä toimintaa on tukenut Ulkoministeriö ja Euroopan Unioni.

4. Talous ja toiminnan laajentuvat puitteet

Toimintavuoden aikana yhdistyksen talous siirtyy uudelle tasolle kun yhdistykselle on myönnetty RAYn leiritoimintaan kohdennettua avustusta 16 000 euroa, mikä lähes kaksinkertaistaa varsinaisen toiminnan kulut. Toistaiseksi yhdistys on toiminut toiminnan laajuuteensa nähden hämmästyttävän pienellä budjetilla. Kaikki työ on tehty vapaaehtoisvoimin ja esimerkiksi leirien kulut on saatu kokonaisuudessaan osallistumismaksuista. Kuluneiden vuosien aikana varsinaisen toiminnan kulut eivät ole kasvaneet juuri yli 10 000 euron vuodessa, vuonna 2010 ylettiin kuitenkin jo noin 20 000 euron budjettiin. Kuluista suurin osa on ollut leirien kuluja, jotka on saatu takaisin osallistumismaksuina.

Yhdistyksen tuotoista suurimmat ovat olleet jäsenmaksu- ja varainhankintatuotot. Jäsenmaksuja korotetaan jonkin verran vuonna 2011. Varainhankintaa on tehty jonkin verran keräyksenä, mutta ennen kaikkea itse askarreltuja tuotteita myymällä eri tilaisuuksissa. Apuraharahoitusta (muutama tuhat euroa) on ollut ajoittain. Avustusrahoitus on ollut aina minimaalisen pientä. RAYn rahaa on saatu 1000–2000 euroa vuodessa Setan kautta sosiaalipalveluiden tuottamiseen. KSL:n kautta on tullut pieniä määriä rahaa yleiseen sivistystyöhön. Ulkoministeriöstä ja EU-rahoitteisista hankkeista on saatu avustuksia kv-toimintaan. Omia tiloja yhdistyksellä ei toistaiseksi ole. Vuoden 2011 talousarviossa varsinaisen toiminnan menot ovat 35 000 euroa. Talousarviossa tilikauden tulos on 3285,65 euroa ylijäämäinen. Tällä varaudutaan osaltaan vuoteen 2012, jolloin on tarkoitus palkata yhdistykselle työntekijä.

Vuonna 2011 haetaan avustuksia RAYn lisäksi Seta-säätiöltä, Helsingin kaupungilta, Ulkoministeriöstä ja KSL:ltä.

5. Hallinto

Yhdistyksen toiminnan suuntauksista päättää yhdistyksen vuosikokous, joka kokoontuu kerran vuodessa, alkuvuodesta. Toimintasuunnitelman toteuttamisesta vastaa hallitus, jota johtaa puheenjohtaja. Hallitus kokoontuu vuoden 2011 aikana kuusi kertaa. Hallituksen jäsenillä on omat vastuualueet. Hallituksen ohessa toimii leirityöryhmä ja varainhankintatyöryhmä.

Sateenkaariperheet ry:n hallitus ja vuosikokous seuraavat toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamista raportoinnin sekä toimintakertomusten ja -suunnitelmien avulla. Hallitus asettaa leirityöryhmän kehittämään ja valvomaan leiritoiminnan tavoitteiden toteutumista. Hallitus asettaa myös varainhankintatyöryhmän kehittämään ja valvomaan yhdistyksen taloudellisten valmiuksien kehittymistä. Hallitus laatii keskeisimmille toiminnoille tarkennetut toimintasuunnitelmat. Keskeisimmistä toiminnoista, osallistujamääristä ja yhteydenotoista pidetään kirjaa ja seurataan kysynnän kehittymistä.

6. Henkilöstö

Valmistaudutaan palkkaamaan vuoden 2012 aikana täysipäiväinen toiminnanjohtaja vetämään yhdistyksen hallintoa ja toimintaa. Palkkaaminen edellyttää RAYn yleisavustuksen saamista vuodelle 2012. Toiminnanjohtajan toimenkuvaan kuuluu kokonaisvaltainen vastuu yhdistyksen toiminnasta ja taloudesta. Toiminnanjohtaja toimii hallituksen esittelijänä ja muiden työntekijöiden esimiehenä. Hänen työtehtäviinsä kuuluu järjestöllinen kehittäminen, vaikuttamistyö, kouluttaminen ja viestintään liittyvät tehtävät.

Yhdistykseen palkataan vuonna 2012 myös osa-aikainen järjestösihteeri, työaika rahoituksesta riippuen noin 75 % täydestä työajasta. Työntekijän toimenkuvaan kuuluu jäsenistön neuvonta ja palveleminen, viestintään liittyvät tehtävät, tapahtumien järjestäminen, paikallisen toiminnan koordinointi ja järjestön hallintoon liittyvät toimistotyöt.

Leiritoimintaa hoitamaan palkataan vuonna 2012 osa-aikainen leiritoiminnan koordinaattori, työaika vuoden 2012 leiritoiminnan rahoituksesta riippuen keskimäärin 25 % täydestä työajasta. Vuoden 2011 aikana ei vielä palkata leiritoimintaan henkilöstöä vaan toteutetaan leiritoiminta hallituksen ja leirityöryhmän vapaaehtoistyönä ja yksittäisillä palkkioilla leiriohjaajille. Koordinaattorin työtehtäviin vuodesta 2012 kuuluu leirityöryhmän esittelijänä ja sihteerinä toimiminen, leirien käytännönjärjestelyistä vastaaminen, leirien tiedotus, ilmoittautumisten koordinointi, laskutuksen järjestäminen, ohjaajien rekrytointi ja ohjaus sekä palautteen kerääminen ja analysointi.

Perhenetti-hankkeen rahoituksella yhdistyksellä on vuonna 2012 käytettävissään pieni sosiaalipalveluiden henkilöstöresurssi. Tähän liittyvät henkilöstöratkaisut tehdään vuoden 2011 aikana.

7. Viestintä

Ulkoinen viestintä

Sateenkaariperheet ry on hyväksynyt vuoden 2010 vuosikokouksessa poliittiset tavoitteet vuosille 2010-2015. Yhdistyksen ulkoinen viestintä pyrkii ensisijaisesti viemään näitä tavoitteita poliittisten toimijoiden ja palveluntarjoajien tietoon eri tavoin. Jatketaan aktiivisen mediatyöskentelyn tekemistä yhdistyksen tavoitteiden saavuttamiseksi ja nostamiseksi julkiseen keskusteluun.

Yhdistyksen internetsivut www.sateenkaariperheet.fi siirtyvät vuoden 2011 alussa uudelle julkaisualustalle. Niiden käytettävyys paranee huomattavasti kun useammalle henkilölle saadaan päivittämismahdollisuus verkon kautta. Neuvotellaan Setan kanssa Sateenkaariperhetyön projektin ammattilaisille suunnattujen nettisivujen siirtämisestä yhdistyksen sivuille. Ryhdytään päivittämään ammattilaisille suunnatun sivuston materiaaleja.

Yhdistys välittää tietoa lapsiperheiden moninaisuudesta sekä omasta toiminnastaan myös jakamalla esitteitään, tekemällä koulutusikäntejä sekä osallistumalla erilaisiin seminaareihin ja tapahtumiin. Vuoden 2011 aikana otetaan uusittu painos yhdistyksen esitteestä sekä painatetaan vuoden aikana valmistuvaa ero-opasta. Olennainen osa toimintaa on myös yhdistykselle osoitettuihin tiedusteluihin vastaaminen, opinnäytetöiden haastatteluihin vastaajien hakeminen ja muu tiedon välitys.

Sisäinen viestintä

Jäsenkirjettä kehitetään sähköisen jäsenlehden suuntaan. Jäsenlehteä julkaistaan 4-6 kertaa vuodessa. Jäsenlehti lähetetään myös sidosryhmärekisterin 400 yhteistyökumppanille. Rekisteriä päivitetään

verkostoitumisen myötä. Kaikki tiedotus hoidetaan myös yhdistyksen oman verkkokeskustelufoorumin kautta. Foorumille on rekisteröitynyt yli tuhat käyttäjää.

Nettisivujen perheille suunnattua sisältöä kehitetään. Perheprojektin sivuille rakennettu byrokratiavinkkejä-osio päivitetään nykyisellä lainsäädäntötilanteella. Paikallisvastaavien verkoston toimintaa tiivistettäessä pyritään varmistamaan kaiken tiedon perille meno paikallisiin tapaamisiin.

8. Asiantuntijuuden kehittäminen

Sateenkaariperheet ry:n asiantuntemusta kaivataan jatkuvasti enemmän. Yhdistyksen asema kansallisesti merkittävänä asiantuntijana on kasvanut ja yhdistys on nykyisellään mukana useassa valtionhallinnon lainsäädäntö- ja kehittämishankkeessa. Tämän lisäksi yhdistyksen asiantuntijuutta kaipaavat yhä kasvavat määrät perheitä, opiskelijoita, ammattilaisia ja tiedotusvälineiden edustajia.

Asiantuntijuutta pyritään pitämään yllä ja kehittämään verkostoituvalla työotteella, perhetutkimuksen ja -politiikan seuraamisella, jäsenkyselyillä, keräämällä tietoja paikallistapaamisista ja leiritoiminnasta, kirjaamalla yhteydenottoopyyntöjen aiheet, ohjaamalla opinnäytetöitä ja järjestämällä seminaareja ja muita tapahtumia.

Yhdistys tukee sateenkaariperheitä koskevaa tutkimus- ja kehittämistoimintaa laajalla opinnäytetöiden neuvontatoiminnalla, konsultoimalla tutkimushankkeita, listaamalla nettisivuilla tutkimustarpeita ja etsimällä vapaaehtoisia tutkimukseen osallistujia. Vuonna 2011 suunnitellaan yhdessä Tampereen yliopiston hoitotieteen laitoksen kanssa kokonainen tutkimushanke sateenkaariperheistä, joka toteutetaan laitoksella.

9. Kehittämisen- ja julkaisutoiminta

Hyvinvointipalveluiden kehittämistoimintaa tehdään jatkuvasti koulutuksissa. Väestöliiton Perhenetti-hankkeen yhteistyökumppanina ollaan mukana kehittämässä vauvaperheiden neuvontapalvelua nettiin.

Vuonna 2011 julkaistaan sateenkaariperheiden ”ero-opas”, jota on työstetty yhteistyössä Lastensuojelun keskusliiton kanssa, ja jonka on rahoittanut Seta-säätiö.

Jatketaan julkaisijan etsimistä sateenkaariperheitä käsittelevälle lasten kuvakirjalle, jonka yhdistyksen jäsen on kirjoittanut ja kuvittanut. Haetaan itsenäisesti apurahaa lasten kuvakirjan teettämiseksi ja painattamiseksi.

10. Koulutus

Koulutuksen tavoitteena on lisätä erityisesti ammattihenkilöstön tietämystä ja kokemusta sateenkaariperheistä. Koulutuksen avulla pyritään luomaan perheille väylä yhä tasa-arvoisempaan ja hyväksyvämpään yhteiskuntaan.

Kouluttamisesta vastaavat puheenjohtaja, hallituksen jäsenet ja sateenkaariperhekouluttajaryhmä. Kouluttajaryhmän asiantuntemusta kehitetään järjestämällä koulutuksia ja osallistamalla Setan ja muiden yhteistyökumppaneiden kouluttajakoulutukseen. Koulutuskysynnän kasvaessa rekrytoidaan lisää asiantuntijoita ja vapaaehtoisia kouluttajaryhmän toimintaan.

Vuoden 2011 aikana osallistutaan kaikkiin pyydettyihin koulutuksiin ammattilaisille, opiskelijoille ja koululaisille. Lisäksi pyritään aktiivisesti tarjoamaan yhdistyksen asiantuntemusta ammatillisiin suur tapahtumiin, suurten toimijoiden seminaareihin ja yhteiskunnallisesti merkittäviin tapahtumiin.

11. Vertais- ja tukitoiminta

Yhdistyksen keskeisiä vertaistoiminnan muotoja ovat leiritoiminta (jota käsitellään seuraavassa luvussa), internetin keskustelufoorumi, nuorten oma keskustelufoorumi ja erilaiset vertaistapaamiset. Tapaamistoimintaa järjestetään valtakunnallisesti ja mahdollisimman monipuolisesti. Paikallisten yleisten tapaamisten lisäksi järjestetään erityisryhmien tapaamisia ja lukuisia vapaa-ajan toiminnan yksittäisiä tapaamisia.

Paikallistapaamisia järjestetään Helsingissä, Kuopiossa, Jyväskylässä, Rovaniemellä, Tampereella, Oulussa ja Turussa sekä yhteistyössä Vaasan Setan ja Regnbågsankanin kanssa Vaasassa tai muualla Pohjanmaalla. Tarpeen mukaan tapaamisia laajennetaan myös muille paikkakunnille. Paikallistapaamisten vastaaville varataan mahdollisuus järjestää sellaisia perheiden vanhemmille kohdennettuja alustettuja tilaisuuksia, joihin kutsutaan maksullinen alustaja tai esiintyjä. Paikallisvastaavien verkoston yhteydenpitoa pyritään pitämään yllä. Osallistetaan paikallisvastaavia varainhankintatyöhön.

Eryistapaamisia järjestetään vuonna 2011 ainakin sateenkaariperheiden miehille, alkutaipalelaisille eli ensimmäistä lastaan suunnitteleville, odottaville tai vauva-aikaa eläville, eronneille tai eron uhan alla eläville, varhaisnuorille ja nuorille sekä heterosuhteessa isäksi tulleille. Vapaa-ajan tapaamiset ovat suurimmaksi osaksi yksittäisiä tapaamisia vapaa-ajan viettämisen merkeissä esimerkiksi museoissa, tapahtumissa, eläintarhoissa jne. Niiden järjestämisestä vastaavat paikallisvastaavat.

Tiedotetaan ja houkutellessaan yhä enemmän nuoria liittymään ja keskustelemaan sateenkaariperheiden nuorison omalle valvotulle keskustelufoorumille. Pyritään siihen, että koululaisten kesäleirillä olleet ja heidän vanhempansa verkostoituvat ja järjestävät leirin jälkeen retkiä ja muita isompia (kouluikäisiä) lapsia kiinnostavia tapahtumia.

Vuonna 2011 pyritään järjestämään sateenkaariperheiden erokurssi yhteistyössä parisuhdetyön ammattilaisten ja järjestöjen kanssa. Alustavat suunnitelmat on tehty vuonna 2010.

12. Leiritoiminta

Leiritoiminta on ollut jo vuosikymmenen ajan Sateenkaariperheet ry:n toiminnan keskeinen ja kysytyin toimintamuoto, jolla ylläpidetään sateenkaariperheiden psykososiaalista hyvinvointia.

Leiritoiminnan jokavuotiset tavoitteet ovat:

- Tarjotaan sateenkaariperheissä elävillä vanhemmille, lapsille ja nuorille erilaisia leirimuotoisia vertaistuen tilanteita.
- Tuetaan vanhempien jaksamista, vanhemmuutta ja parisuhdetta sekä lasten ja nuorten kasvua järjestämällä turvallisia sosiaalisia tilanteita, joissa voi vaihtaa kokemuksia ja tietoa.
- Vahvistetaan kaikkien perheenjäsenten perheidentiteettiä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta.
- Pidetään yllä ajatusta moninaisuudesta rikkautena.
- Lisätään osallistujien sitoutumista järjestön toimintaan.
- Järjestetään leirejä mahdollisimman monenlaisille kohderyhmille ja monenlaisiin tarpeisiin: perheleirejä, erityisen teeman ympärillä järjestettyjä leirejä, leirejä varhaisnuorille ja nuorille, lyhyitä ja pidempiä leirejä.
- Järjestetään leirejä eri puolella Suomea
- Pidetään leirien osallistumismaksut kaikkien perheiden mahdollisuuksien rajoissa
- Järjestetään varhaisnuorten ja nuorten leirien jälkeen leiritapaamisia
- Painotetaan leirien ohjelmassa perheidentiteettiä ja sosiaalista hyvinvointia
- Huolehditaan, että jokaisella leirillä on sosiaalialan ammattilaisten tarjoamaa ryhmä- tai muuta vertaistuen ohjattua tukitoimintaa
- Järjestetään perheleireillä omaa ohjelmaa sekä aikuisille että lapsille, mutta myös yhteistä ohjelmaa
- Tarjotaan perheille tietoa sateenkaariperheiden tilanteesta palveluissa, etuuksissa ja lainsäädännössä
- Tarjotaan mahdollisuuksia osallistua järjestön toimintaan

Pidemmän aikavälin tavoitteet:

- Koululaisten leiri eriytetään varhaisnuorten ja nuorten leireiksi. Kesäleirin lisäksi toteutetaan viikonloppuleirejä talvisin.
- Kesän perheleiri järjestetään 2-3 eri leirinä eri suunnilla maata. Perheleirejä voidaan eriyttää esim lasten iän mukaan.
- Talvileirejä voidaan järjestää useampia. Leirit voidaan teemoittaa ja kohdentaa vaikeampiin teemoihin, esim ero

Vuonna 2011 toteutetaan 4 leiriä, joilla tavoitetaan seuraava määrä leiriläisiä:

1. talven perheleirillä 60 leiriläistä (2 vrk)
2. kesän perheleirillä 120 leiriläistä (3 vrk)
3. kesän varhaisnuorten ja nuorten yhteisellä leirillä 25 leiriläistä (5 vrk)
4. syksyn teemaviikonloppuleirillä 50 leiriläistä (2 vrk)

Toimintavuoden aikana tavoitetaan yhteensä 255 leiriläistä ja tuotetaan 705 henkilöleirivuorokautta. Vuonna 2012 päämääränä on tavoittaa 500 leiriläistä tuottamalla 1300 henkilöleirivuorokautta.

Vuoden 2011 muut tavoitteet:

- avustusten hakeminen suurien kuntien sosiaalitoimilta
- leiritoiminnan laajentamisen käynnistäminen RAYn kohdennetun avustuksen turvin
- nuorten oman toiminnan käynnistäminen

Kaikki leirit järjestetään yhteistyössä leirikeskuksen kanssa, joka vastaa leirin majoitus- ja ruokapalveluista. Perheleireillä on järjestetty ikäryhmäkohtainen lastenohjelma/hoito siten, että aikuiset voivat viettää aikaa keskenään ja työskennellä työryhmissä keskustellen tai toiminnallisesti käsitellen vaihtelevia teemoja. Perheleireillä on myös aikuisille suunnattua rentoutus- ja kuntoutustoimintaa. Lapsille järjestetään ikäryhmittäin ohjelmaa, jonka tavoitteena on tutustuttaa lapsia toisiinsa ja toisten perheisiin, käsitellä perheiden moninaisuutta lasten ikätasolle sopivalla tavalla ja voimaannuttaa lapsia perheidentiteettiä vahvistamalla.

Lasten ja nuorten omilla leireillä pääpaino on mukavassa leiritoiminnassa, mutta vetäjinä toimivat aina henkilöt, joilla on valmius keskustella heidän kanssaan luottamuksellisesti perhe-elämästä, kasvamisesta ja esimerkiksi syrjäntäkokemuksista. Teemoitetulla leirillä perehdytään vuonna 2011 eron läpikäyneiden vanhempien asioihin ja tunteisiin.

Toimintaa koordinoi leirityöryhmä, jonka yhdistyksen hallitus nimeää alkuvuodesta. Leirien aikana työstä vastaavat leiritoimikunnan lisäksi tuntipalkkaiset leiriohjaajat, lastenhoitajat ja luennoitsijat, joiden tehtäviin kuuluvat leirikohtaisesti vaihtelevat tehtävät.

Kaikilla leireillä peritään osallistujilta vähintään nimellinen osallistumismaksu. RAYn kohdennetun avustuksen ja kuntien avustusten avulla pyritään pitämään osallistumismaksut mahdollisimman alhaisina. Osallistumismaksujen suuruuden määrittelyssä pyritään mahdollistamaan erityisesti monilapsisten ja yhden vanhemman perheiden osallistuminen leireille ilman kohtuuttomia taloudellisia uhrauksia. Toiseksi varhaisnuorten ja nuorten leirien osallistumismaksut pidetään hyvin matalina, koska heidän kanssaan tehtävä leirityö nähdään erityisen tärkeänä.

Sateenkaariperheet ry:n hallitus ja vuosikokous seuraavat toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamista raportoinnin sekä toimintakertomusten ja -suunnitelmien avulla. Leirityöryhmä suunnittelee toiminnan käytännön toteutuksen. Yhdistyksen hallitus päättää leiritoiminnan linjauksista, vahvistaa kunkin leirin budjetin ja vastaanottaa raportin jokaisen leirin taloudellisesta tuloksesta. Leirin osanottajamääristä pidetään kirjaa, leiriläisiltä ja varhaisnuorten ja nuorten leiriläisten vanhemmilta kerätään säännöllistä palautetta.

Leiritoiminnan tavoitellut vaikutukset:

- Perheiden lisääntynyt hyvinvointi
- Perheiden laajentuneet sosiaaliset verkostot
- Sateenkaariperheissä elävien lasten ja nuorten keskinäisten verkostojen syntyminen
- Jäsenistön sitoutuminen järjestön toimintaan